

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра медичної і клінічної психології

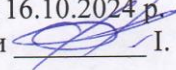
Затверджую
Директор ННІПСН

Я.М. Раєвська

2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри медичної і
клінічної психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри І. С. Клименко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Адиктологія

спеціальності: 225 Медична психологія
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 225 Медична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Медична психологія
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:

Шопша Микола Миколайович, доцент кафедри медичної і клінічної психології

Робочу навчальну програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри медичної і клінічної психології
Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) I. С. Клименко

Робочу програму погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
225 Медична психологія
(назва освітньої програми)

16.10.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____. _____. 20__ р.

Заступник директора _____
(підпис) Т.В. Нич

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) _____, «____» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) _____, «____» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) _____, «____» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) _____, «____» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 2	Галузь знань – 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	Обов'язкова	
Модулів - 3	Спеціальність – 225 МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	Рік підготовки	
Змістових модулів - 6		6-й	
		Семестр	
Загальна кількість кредитів/годин - 2/60		11-й	
		Лекції (год.)	
	16		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3-4 год.; самостійної роботи студента – 2-3 год.	Освітній рівень - МАГІСТР	Практичні(год.)	
		14	
		Самостійна робота(год.)	
		30	
		Всього	
		60	
		Вид контролю	
		Залік	

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Мета викладання компетентностями різного навчальної напрямлення дисципліни: для досягнення оволодіти кінцевих результатів навчання

Мета навчальної дисципліни – дисципліни «Адиктологія» є поглиблення теоретичних уявлень щодо механізмів формування і функціонування залежної поведінки. В основу курсу покладено сучасні дослідження адиктивної поведінки, які спираються на уявлення про те, що в основі залежної поведінки лежать структурні зміни в організації особистості, які є первинними та обумовлюють єдність поведінкових розладів та можливість їх взаємопереходу, а також твердження, що домінування компенсаторних атрибутів у процесі задоволення інтерактивних потреб в колі значущого спілкування особистості призводить до спотворення емоційно-вольової сфери людини, внаслідок чого може виникнути залежність будь-якого типу.

Завдання навчальної дисципліни:

- надати уявлення щодо психології адиктивної поведінки як самостійної наукової проблеми у психології;
- проаналізувати сучасні концепції формування залежної поведінки у контексті феномену єдності залежних розладів;

- охарактеризувати основні види адиктивної поведінки та методи їхньої психологічної діагностики;
- розглянути основні принципи психологічної корекції залежних розладів.

2.2. Очікувані результати: оволодіння компетентностями різного спрямування для досягнення кінцевих результатів навчання згідно програми 225 "Медична психологія"

2.2.1. Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.2.2. Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2.3. Спеціальні фахові (предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.
- СК 2. Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- СК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.
- СК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження, аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.
- СК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги, з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.
- СК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування із застосуванням елементів доказових методів психотерапії.
- СК 10. Здатність до надання психологічної допомоги особам різного віку, неспроможним справитися з несприятливими умовами, що склалися в їхньому житті.
- СК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.

2.2.5. Програмні результати навчання:

- РН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій.
- РН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного

матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії. РН 3. Визначати попередній клінічний / психологічний / патопсихологічний діагноз, функціональний стан, здійснювати диференційну діагностику у відповідності до сучасних класифікаторів захворювань. РН 4. Застосовувати основні форми і методи психокорекції та психотерапії.. РН 6. Проводити обстеження та/або патопсихологічну діагностику з метою прогнозування результатів надання допомоги. РН 7. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань та/або створення нових технологій у сфері медичної психології РН 8. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та проектів у сфері медичної психології. РН 10. Приймати ефективні рішення, в тому числі в умовах невизначеності.

Після опанування дисципліни «Адиктологія" студенти будуть:

знати:

- загальну характеристику адиктивної поведінки, закономірності її розвитку;
- теоретичні підходи щодо психологічних чинників та механізмів формування залежних розладів;
- характеристику основних видів адиктивної поведінки: хімічні залежності (алкогольна адиктивна поведінка, наркозалежність), нехімічні залежності (комп'ютерна адикція, трудової адикція, гемблінг, культова психічна залежність, тощо), харчові залежності (булімія, анорексія), міжособистісна залежність.

вміти:

- диференціювати різні форми залежних розладів;
- застосовувати методи діагностики залежних розладів;
- застосовувати методи психологічної корекції адиктивних розладів.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

«ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ»

Тема 1. Загальні питання адиктології

Мета: ознайомити студентів з основними поняттями що описують адиктивну поведінку

Зміст. Визначення понять: залежність, аддикція, зловживання, звикання, азартне поведінку, надцінне захоплення, патологічний потяг, нав'язливість, компульсія. Класифікація залежностей. Коротка історія поширення психічно активних речовин (ПАР). Розподіл ПАР на депресанти, стимулятори і галюциногени. Соціологічні, сімейні, психологічні та біологічні аспекти залежної поведінки. Клінічні форми, протягом, основні мотиви і психодинаміка адиктивних розладів. Наркологічні симптоми. Форми споживання ПАР, толерантність, захисні реакції, форми сп'яніння. Обсесивний і компульсивний потяг, симптоми комфорту і дискомфорту. Психічні компоненти сп'яніння: афективні розлади, розлади сприйняття, мислення, свідомості. Сомато неврологічний компонент сп'яніння. Великий наркоманічний синдром: синдром зміненої реактивності, синдром залежності (психічної, фізичної, абстинентний). Лікування залежностей. Цілі і етапи лікування, лікувальні установи. Профілактичні заходи. Організація наркологічної допомоги в Україні.

Тема 2. Психологічна характеристика адиктивної поведінки та чинники її виникнення.

Мета: сформувати у студентів розуміння психологічних передумов виникнення адиктивних розладів.

Зміст. Чинники формування адиктивної поведінки: біологічні (вплив генотипу, нейрофізіологічні особливості), соціальні (вплив сімейної соціалізації, ЗМІ, релігії, освіти, тощо), психологічні (вплив деформації структури особистості, акцентуацій характеру). Нейрофізіологічні моделі формування залежних розладів: концепція нагороди, концепція оптимуму активації. Психологічні моделі формування залежних розладів: «зсув мотиву на мету», еволюційний підхід (стадії розвитку

залежності), психодинамічний підхід до залежності: залежність як результат впливу інфантильної травматизації, залежність як засіб подолання внутрішньо особистісного конфлікту Концепція адиктивного потенціалу.

Тема 3. Проблеми діагностики особистісної схильності до адиктивної поведінки

Мета: ознайомити студентів з головними підходами до психодіагностичних процедур схильності особистості до адиктивної поведінки.

Зміст. Пошук критеріїв залежності. Проблема необхідних та достатніх ознак залежності. Основні риси залежної особистості. Поняття розладу особистості, диференційні критерії розладу особистості залежного типу за МКХ-10. Методики психологічної діагностики залежності: опитувальник Б. Уайнхолда для діагностики міжособистісної залежності, методика В. Д. Менделевича «Схильність до залежної поведінки», опитувальник «Персональний автопортрет» Дж. Олдхема та Л. Морріс для діагностики розладів особистості. О.А Лещинська діагностика схильності особистості попадання під чужий вплив.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

«ВИДИ АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ»

Тема 4. Алкоголізм: термінологія та класифікація. Клінічна картина

Мета: сформувати у студентів базу знань про алкоголізм, як психологічну проблему і як хворобу.

Зміст. Стадії розвитку хвороби, підлітковий алкоголізм, алкоголізм у жінок. Патогенетичні механізми розвитку алкоголізму. Психологічні чинники формування алкогольної адиктивної поведінки: мотивація зловживання алкоголю, особистісні риси хворих на алкоголізм, акцентуації характеру, що сприяють розвитку алкоголізму, вплив сім'ї. Лікування та реабілітація хворих на алкоголізм.

Тема 5. Наркоманія: термінологія та класифікація психоактивних речовин.

Мета: сформувати у студентів базу знань про наркоманію, як психологічну проблему і як хворобу.

Зміст. Синдромологія наркоманії: наркотичне сп'яніння, синдром зміненої реактивності, синдром фізичної залежності, синдром психічної залежності. Поняття про крейвінг. Характеристика психоактивних речовин. Розвиток наркоманії. Психологічні чинники формування наркоманії: мотивація вживання наркотиків, особистісні риси хворих на наркоманію, акцентуації характеру, що сприяють розвитку наркоманії, вплив сім'ї. Лікування та реабілітація хворих на наркоманію.

Тема 6. Адикції не хімічного походження

Мета: сформувати у студентів базу знань про адикції не хімічного походження, як психологічну проблему.

Зміст. Критерії нехімічних залежностей. Ігрова залежність (гемблінг). Стадії розвитку гемблінгу. Особистісні риси патологічних гемблерів. Комп'ютерна адикція як новий вид залежності. Труднощі міжособистісного спілкування та Інтернет-адикція, особистісні риси залежних від комп'ютера. Сексуальна адикція, особистісні риси секс-залежних, стадії розвитку сексуальної залежності. Культова психічна залежність особистості, механізми виникнення, шляхи подолання. Харчова залежність та її основні ознаки. Особистісні риси залежних від їжі. Харчова залежність та механізми стресу. Порушення інстинкту травлення: булімія, нервова анорексія. Трудоголізм та адиктивні організації. Особистісні риси трудоголиків, шляхи психологічної допомоги. Любовні адикції.

Тема 7. Міжособистісна залежність, невротичне кохання

Мета: навчити студентів розуміти специфіку та відмінності здорових міжособистісних стосунків і невротичного кохання.

Зміст. Міжособистісна залежність як первинна форма залежності. Розвиток первинної залежності в онтогенезі людини: потреба у залежності у концепціях Е. Фромма, Дж. Боулбі та М. Ейнсуорт. Міжособистісна залежність у дорослому віці та побудова міжособистісних стосунків. Феномен любові у психології та філософії (Ж.-П. Сартр, Л. Бінсвангер, М. Босс, В. Франкл,

Е. Фромм, І. Ялом, А. Маслоу), порушення любовних взаємин: невротична потреба в любові (К. Хорні), стосунки подружньої залежності (Н. Г. Гаранян, А. Б. Холмогорова). Форми залежної (невротичної) любові: токсична любов (П. Меллоді), любов-залежність (В. Сатір), любов-манія (С. Піл, А. Бродски), любов-прихильність (П. Шавер, К. Хейзан, Д. Бредшоу). Чинники розвитку стосунків міжособистісної залежності. Сімбіотично-компенсаторні групи.

Тема 8. Співзалежність

Мета: навчити студентів розуміти специфіку та відмінності піклування про близьких та співзалежність.

Зміст. Визначення, критерії. Характеристики співзалежності: відсутність кордонів, зовнішній локус контролю, мазохізм. Непереносимість фрустрації, низька самооцінка, перфекціонізм. Біологічні і соціальні передумови до розвитку співзалежності. Роль сім'ї. Провокуючі фактори. Фази перебігу. Взаємопереходів з іншими аддикціями. Виявлення і корекція співзалежності. Інформування, пошук соціально-психологічних факторів, що провокують співзалежність. Звільнення від найбільш деструктивних способів психологічного захисту. Стимуляція позитивних мотивацій. Асертивний тренінг, розблокування власних потреб, розвиток самодостатності. Встановлення меж і формування справжньої близькості.

Тема 9. Принципи та методи психологічної корекції адиктивних розладів

Мета: навчити студентів здійснювати психодіагностичні та психокорекційні процедури а процесі коекції адиктивної поведінки.

Зміст. Засади психологічного підходу до корекції залежності. Принципи корекції адиктивних розладів. Програма 12 кроків. Багатовимірність симптомокомплексу залежності. Поняття симптомокомплексу емоційного холоду у міжособистісних стосунках та його психологічна корекція. Техніки опрацювання залежних стосунків. Принципи корекції адиктивних розладів. Психотерапія стосунків подружньої залежності. Етапи психологічної корекції залежності.

1. Структура навчальної дисципліни

3. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни ОК 18.

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 “Загальна характеристика адиктивної поведінки”							
Тема 1.1 Загальні питання адиктології	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.2 Психологічна характеристика адиктивної поведінки та чинники її виникнення.	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.3 Проблеми діагностики особистісної схильності до адиктивної поведінки	6	-	-	4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 2 “Види адиктивної поведінки”							
Тема 2.1 Алкоголізм: термінологія та класифікація. Клінічна картина	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.2 Наркоманія: термінологія та класифікація психоактивних речовин.	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.3 Адикції не хімічного походження	6	-	-	4	-	-	2
Тема 2.4 Міжособистісна залежність, невротичне кохання							

Тема 2.5 Співзалежність							
Тема 2.6 Принципи та методи психологічної корекції адитивних розладів							
Модульний контроль	2						
Разом	60	16	-	14	-	-	30

2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1 «ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ»	
1.	Актуальність та соціальна значущість проблеми вивчення адиктивної поведінки.	2
2.	Обставини формування особистості, в наслідок яких може виникнути адикція будь-якого типу.	2
3.	Психологічний портрет залежної особистості.	2
	Змістовий модуль 2 «ВИДИ АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ »	
4.	Деградація особистості в наслідок алкогольної залежності	2
5.	Поняття про крейвінг та дискусія застосування медичних препаратів в наркології	2
6.	Основні підходи до здійснення психологічної допомоги особам, які страждають адикціями не хімічного походження	2
7.	Чинники виникнення залежної особистості та моделі формування автономної особистості	2
8.	Трактування категорій «Соціальна залежність» та «Співзалежність»	2
9.	Програма 12 кроків: обґрунтування та особливості практичного застосування	2

	≥ ≈	Модуль 1	Модуль 2
--	-----	-----------------	-----------------

5. Контроль навчальних досягнень

5.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента		Кількість одиниць	Максимальна к-сть	Кількість одиниць	Максимальна к-сть
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2
Відвідування лабораторних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	1	30	1-	30
Разом			115		115
Максимальна кількість балів	530				
530:100=5,30. Студент набрав Х балів; Розрахунок: X: 5,30= загальна кількість балів					

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування. Студентам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань - максимум 25 балів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДЗ

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Загальна психологія» - це вид науково-дослідної роботи студента, форма самостійного вивчення актуальних проблем, переданих начальною програмою курсу.

ІНДЗ - початковий етап науково-педагогічного дослідження, воно обов'язково має містити результати власного пошуку і висновків, відображати певний рівень навчальної компетентності студента Щодо вирішення поставлених завдань.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять та охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ - навчально-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ (навчально-педагогічного дослідження у вигляді есе)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Internet), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	1

Орієнтовний перелік питань до заліку з курсу «Адиктологія»

1. Історія досліджень адиктивної поведінки. Медичний та психологічний підходи.
2. Сутність адиктивної поведінки. Етапи розвитку адиктивної поведінки.
3. Чинники формування адиктивної поведінки: біологічні, соціальні, психологічні.
4. Механізми формування залежних розладів. Єдність залежних розладів.
5. Нейрофізіологічні моделі формування залежних розладів.
6. Психологічні моделі формування залежних розладів.
7. Залежна особистість: концепція залежної особистості, розлад особистості залежного типу.
8. Співвідношення розладів особистості та адиктивних розладів.
9. Критерії залежності, співвідношення між первинною та вторинною залежністю.
10. Хімічні залежності: загальна характеристика, діагностичні ознаки, види.
11. Алкогольна адиктивна поведінка: термінологія та класифікація. Клінічна картина: стадії розвитку хвороби, підлітковий алкоголізм, алкоголізм у жінок.
12. Психологічні чинники формування алкогольної адиктивної поведінки.
13. Лікування та реабілітація хворих на алкоголізм.
14. Наркозалежність: термінологія та класифікація психоактивних речовин.
15. Синдромологія наркоманії та розвиток наркоманії.

16. Психологічні чинники формування наркоманії:
17. Лікування та реабілітація хворих на наркоманію.
18. Нехімічні залежності: загальна характеристика, діагностичні ознаки, види.
19. Комп'ютерна адикція.
20. Ігрова залежність (гемблінг).
21. Трудогольна адикція.
22. Сексуальна адиктивна поведінка.
23. Культова психічна залежність.
24. Харчові адикції: булімія, нервова анорексія.
25. Міжособистісна залежність як первинна форма залежності: характеристика, стадії розвитку міжособистісної залежності.
26. Співзалежність, критерії визначення співзалежної поведінки.
27. Форми невротичного кохання: токсична любов, любов-залежність, любов-манія, любов-прихильність.
28. Принципи корекції адиктивних розладів.
29. Психотерапія стосунків подружньої залежності.
30. Етапи психологічної корекції залежності.

5.7. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість оцінок
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Текстові та електронні варіанти тестів для підсумкового контролю знань.

Зразки тестових завдань з курсу «Адиктологія»

Що таке адиктивна поведінка?

1. Зловживання наркотиками.
2. Поведінка, що характеризується залежністю.
3. Зловживання алкоголем.
4. Наркоманія та токсикоманія.

Яке визначення гострої інтоксикації адиктивними речовинами є вірним?

1. Це стан, який настає внаслідок вживання наркотичних речовин та приводить до залежності від них.
2. Це стан, який настає після прийому алкоголю чи іншої психоактивної речовини, що

- приводить до розладів психічних чи психофізичних функцій, поведінки та реакцій.
3. Це отруєння будь якими хімічними речовинами, що приводить до порушення життєвих функцій та негативних наслідків для здоров'я людини.
 4. Це корисний для здоров'я людини стан, що викликається систематичним вживанням адиктивних речовин.

До якого типу належать біогенетичні та психологічні фактори ризику?

1. Індивідуальні фактори ризику.
2. Соціокультурні фактори ризику.
3. Юридичні фактори ризику.
4. Терапевтичні фактори ризику.

5. Рекомендована література

Основна:

1. Психіатрія і наркологія : підручник / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, П86 В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : ВСВ "Медицина", 2015. — 512 с.
 2. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник — / Максимова Наталья Юрьевна. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. — 308 с.
 3. Ліщинська О.А. Культова психічна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007 120 с.
-
1. Ліщинська О. Інтерактивні потреби особистості як чинник автономності або залежності / О. Ліщинська // Педагогічний процес: теорія і практика. - 2016. - Вип. 3. - С. 47-51. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pptp_2016_3_10 (науково-метричні бази РИНЦ і Копернікус) 0.5 д.а. фахове видання.
 2. Ліщинська О. А., Каузальна модель механізмів впливу деструктивного культу на особистість/Педагогічний Процес: теорія і Практика, No 1 (52), 2016 – С.60-65.(науково-метричні бази РИНЦ і Копернікус), 0.5 д.а. фахове видання.
 3. Ліщинська О.А. Нефармакологічна залежність, як виклик практичній психології та сімейному вихованню // Наукові студії із соціальної та політичної психології. – 2006.–Вип. 11(14). – К.,С.133–140.
 4. Ліщинська О.А. Соціально-психологічні механізми культової психічної залежності особистості //Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. Збірник наукових праць /Головний редактор М.Й.Варій – Львів: ЛьвДУВС, 2010. – Вип1. – С.127-140
 5. Ліщинська О.А. Роль сім'ї у формуванні у дитини здатності до конструктивної взаємодії зі світом // Збірник наукових праць:філософія, соціологія, психологія.-2012.-№17.-Ч.2.-С.
 6. Ліщинська О.А. Модель формування адиктивного потенціалу особистості/ Практична психологія та соціальна робота, № 3, 2013 р, ст. 1-9.
 7. Ліщинська О.А. Мотиваційно-динамічний каркас особистості// Науково-практичний освітньо-методичний журнал «Практична психологія та соціальна робота». – 2014 (№ 8) С. 1-4.
 8. Ліщинська О. А., Психологічна концепція соціальної залежності /Педагогічний Процес: теорія і Практика, No 3-4 (48-49), 2015 (науково-метричні бази РИНЦ і Копернікус)